

V. Sprawozdanie roczne

Zarządu Towarzystwa Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej

„Pomoc Bratnia“

w Zakopanem

za rok administracyjny 1904/05.

DOM ZDROWIA
POMOC BRATNIA

V. SPRAWOZDANIE ROCZNE

Zarządu
Towarzystwa Domu Zdrowia
uczącej się młodzieży polskiej

„POMOC BRATNIA"

w Zakopanem

za rok administracyjny 1904/05.

Zakopane 1905.
Nakład Tow. Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia".
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.

TREŚĆ.

Słowo wstępne.

Sprawozdanie z rocznej naszej działalności, to zestawienie naszych usiłowań i walk ciężkich o utrzymanie instytucyi dla ratowania naszej młodzieży koniecznej. Rozwój jej to wzrastająca z dniem każdym liczba potrzebujących naszej pomocy, której w żadnej mierze nie odpowiadają nasze dochody. Żyjemy wiarą w dobrą sprawę, w konieczność istnienia naszego Domu Zdrowia, wiarą w społeczeństwo, że nam upaść nie pozwoli, w młodzież, która się skupi i zjednoczy, by chorych kolegów ratować.

Sprawa to dobra, bo rokrocznie wypuszczamy co raz większą liczbę uzdrowionych, instytucya nasza istnieć musi, bo liczba zgłaszających się stale wzrasta.

Społeczeństwo okazuje pewnego rodzaju zainteresowanie się sprawami Towarzystwa, że wspomnę tylko o Wydziale Krajowym, który coraz wydatniejszą kwotą kasę naszą zasila, młodzież łączy się w grupy, a grupy te ożywiają się i dają już znaki życia.

Ale dotąd nie mamy możności zjednania sobie dochodów stałych, co pozwoliłoby nam myśleć o rozwoju i powiększeniu Domu. Zależąc zatem wyłącznie od dochodów przygodnych, odczuliśmy w tym roku zmniejszoną ofiarność, która skierowała się w inną stronę.

Przypominać się musimy stale ogółowi, głosić nasze po-

trzeby, i wołać, by o nas nie zapominano. A jakże to trudno, gdy równocześnie bronić się musimy przed napadami prasy partyjnej, która gwałtem pragnie nas wciągnąć w wir walki! Przecież Towarzystwo nasze nie zwalcza ani klerykalizmu, ani socyalizmu, ani narodowej demokracyi, tylko jedynie gruźlicę!

I.

Skład Zarządu Towarzystwa

z końcem roku administr. 1904/5.

Zarząd Towarzystwa.

Prezes: Dr. Józef Żychoń.
Sekretarz: Stanisław Szczepan.
Skarbnik: Władysław Świeprawski.

Administracya Domu Zdrowia.

Dyrektor Domu Zdrowia: Dr. Józef Żychoń.
Lekarz asystent: Maurycy Haber*).
Urzędnik kancelaryjny: Stanisław Szczepan.

Komisya rewizyjna.

Dyonizy Bek.
Grzegorz Zgleczewski.
Tomasz Buła.

---

*) W roku administracyjnym 1904/5 pełnili obowiązki lekarza-asystenta: E. Rosenhauch, Dr. Paweł Jankowski i Maurycy Haber.

II.

Skład Towarzystwa.

a) Członkowie honorowi:

1. Brzozowska Emilia, (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w d. 24 lutego 1901 r.).
2. Marya z Górskich Kazimierzowa hr. Sobańska, (mianowana członkiem honorowym przez Walne Zgromadzenie w dniu 16. sierpnia 1903 r.).

b) Członkowie założyciele:

(złożyli na rzecz Towarzystwa jednorazowo 200 koron).

1. Arkuszewski Jan
2. Prof. Baranowski Ignacy
3. Chojecki Zygmunt
4. Dr. Chrostowski Bronisław
5. Czarnecka Anna
6. Hr. Dzieduszycki Tadeusz
7. Gnatowski Zygmunt
8. Górski Ludwik
9. Górski Ludwik, jun.
10. Horodyska Antonina
11. Imbirowiczowa Helena
12. Iwański August
13. Jerzmanowski Erazm
14. Prof. Dr. Kostanecki Kaz.
15. Hr. Krasiński Adam
16. Baron Kronenberg Leopold
17. Laskus Franciszek
18. Leśkiewicz Józef
19. Neprosowa Klementyna Augustowa
20. Natansonowa Antonina
21. Orsetti z Jełowickich Marya
22. Ostrowski Józef
23. Paderewski Ignacy
24. Hr. Potocki Jakób
25. Hr. Potocka Teresa
26. Płocczanie i Płocczanki
27. Hr. Przeździecki Konstanty
28. Koło „Pomocy panien“
29. Sienkiewicz Henryk
30. Hr. Sobańska Kazimierzowa
31. Hr. Sobański Kazimierz
32. Hr. Sobański Antoni
33. Hr. Sobański Feliks

34. Hr. Sobański Michał
35. Hr. Sobańska Teresa
36. Hr. Sobańska Ludwika
37. Hr. Sobański Henryk
38. Hr. Sobański Witold
39. Dr. Sokołowski Alfred
40. Sokołowska Teresa
41. Szlenker Józef
42. Hr. Tarnowski Zdzisław
43. Taube Gustaw
44. Towarz. nauczycieli szkół wyższych
45. Trylski Zygmunt
46. Wawelbergowa Ludwika
47. Prof. Wicherkiewicz Bolesław
48. Hr. Wielowiejski Jerzy
49. Hr. Zamoyski Maurycy
50. Hr. Zamoyski Władysław
51. Rada Miasta Lwowa

Towarzystwa akademickie:

52. „Bratnia Pomoc".
53. „Spójnia"
54. „Zjednoczenie"
55. „Wzajemna Pomoc" uczniów Wszechnicy Jagiellońskiej
56. „Bratnia Pomoc" słuchaczów Politechniki we Lwowie
57. „Towarzystwo uczącej się młodzieży polskiej szkół wyższych w M."
58. Zjednoczenie Tow. młodzieży polskiej zagranicą
59. Korporacya studentów Polaków w O.
60. „Polonia". stow. stud. w. K.

c) Członkowie wspierający:

(opłacają rocznie najmniej 20 koron).

1. Adamski Robert
2. Aksiuticzówna Helena
3. Bek Dyonizy
4. Biechońska Jadwiga
5. Biechoński Wojciech
6. Bogdański
7. Bogdańska Marya
8. Brezowa z Ordów Stefania
9. Prof. Dr. Bujwid Odo
10. Dr. Chełchowski Kazimierz
11. Dr. Chełmoński Adam
12. Dr. Chramiec Andrzej
13. Czeczelowa Józefa
14. Dąbrowska Kazimiera
15. Dr. Dłuski Kazimierz
16. Downarowicz Ignacy
17. Drowanowski Aleksander
18. Dynowska Marya
19. Dzieci z „Nieczui"
20. Ehrlich Wacław
21. Prof. Fiedler Tadeusz
22. Forkiewicz Jan
23. Franaszek Aniela
24. Gerliczówna Eliza
25. Giełgudowa
26. Dr. Gluziński Lesław
27. Gordziałkowski Antoni
28. Gordziałkowski Olgerd
29. Gutowski Józef
30. Henneberg Halina
31. Henneberg Julian
32. Horbaczewska
33. Hurynowicz Jan
34. Dr. Janiszewski Tomasz
35. Jarnuszkiewiczowa Marya
36. Jaworski Gracyan

37. Jętkiewiczówna Janina
38. Joung
39. Kątkowski Edward
40. Kępiński Felicyan
41. Kleniewska Marya
42. Kochlerowa Wanda
43. Kolska Kazimiera
44. Kółko „Myśl“
45. Kółko rolników w Krakowie
46. Komendziński Józef
47. Koncza Maciej
48. Dr. Korniłowicz Edward
49. Korsakówna Zofia
50. Korsak Konstancya
51. Kossecka z Zarembów Stanisława
52. Koziański Eugeniusz
53. Królikowski Józef
54. Krzyżanowski Michał
55. Dr. Kucharski P.
56. Prof. Láska Wacław
57. Leśniewiczówna Marya
58. Lewandowska Oktawia
59. Lilpop Edward
60. Lipiński Józef
61. Ks. Lubomirska Eleonora
62. Łogucki August
63. Malinowski Maksymilian
64. Marchlewska Józefa
65. Neprosowa Klementyna Augustowa
66. Nieszczyński Stanisław
67. Nikorowiczowa Antonina
68. Nikorowiczowa Emeryka
69. Nikorowicz Konrad
70. Nikorowiczówna Wiktorya
71. Prof. Dr. Olearski Kazimierz
72. Ordzina Leontyna
73. Orsetti z Jełowickich Marya
74. Osiecimska Anna
75. Oskierczanka Wanda
76. Ossowski Józef
77. Ossowska Władysława
78. Prof. Dr. Pareński Stan.
79. Pfeiffer Władysław
80. Pfeifferowa Julia
81. Piasecka Wenantyna
82. Potocka Natalia
83. Ks. Dr. Siemieński Jan
84. Surzycka Helena
85. Syroczyński Leon
86. Syroczyńska Wanda
87. Szylowa Anna
88. Szymborski Wincenty
89. Szwarcówna Gabryela
90. Szwejger Ludwik
91. Świrski Jan
92. Tabeau Ferdynand
93. Toczyłowski Andrzej
94. Toczyłowska Wanda
95. Taubenhausowa R.
96. T-o-n-m-o
97. Ustyanowicz Jan
98. „Walka z gruźlicą“
99. Wernitz Adolf
100. Werner Teodor
101. Dr. Wespański Antoni
102. Wichertowa
103. Wincza Paulina
104. Wosiński Paweł
105. Ks. bisk. Wnukowski Apolinary
106. Zgleczewski Grzegorz
107. Dr. Żurkowski
108. Dr. Żychoń Józef
109. Żylińska

Stowarzysz. akademickie:

110. „Bratnia Pomoc“ słuchaczów Akademii rolniczej w Dublanach

111. „Bratnia Pomoc“ słuchaczów Politechn. we Lwowie
112. „Bratnia Pomoc“ słuchaczów Wszechnicy we Lwowie
113. „Bratnia Pomoc“ młodzieży polskiej w Paryżu
114. „Bratnia Pomoc“ w Lipsku
115. Polskie tow. akademickie „Ognisko“ w Wiedniu
116. Tow. akademików polskich „Ognisko“ w Czerniowcach
117. Tow. polskich techników „Vistula“ w Mitweidzie
118. Korporacya „Welecya“ w Rydze.
119. „Zjednoczenie“.
120. Związek młodzieży postępowej w Zurychu
121. Towarzystwo stow. stud. weteryn. „Ogniwo“.

d) Członków zwyczajnych

liczyło Towarzystwo w okresie sprawozdawczym 140.

* * *

Przybyło zatem w roku bieżącym członków: założycieli 9, wspierających 15, zwyczajnych 40.

III.

Działalność Zarządu

a) Sprawy Towarzystwa.

Chociaż od dwóch już lat opieraliśmy działalność naszą na statucie nowym, rozszerzonym i odpowiadającym potrzebom i rozwojowi naszego Towarzystwa, to właściwie dopiero od grudnia 1904 r., t. j. od chwili zatwierdzenia tego statutu przez Namiestnictwo, rozpoczęliśmy wprowadzać go w życie w całej rozciągłości i mocy.

Statut ten w całości jest dobry i jedynie racyonalny, bo oddaje zarząd i kierunek Towarzystwa i Domu Zdrowia w ręce młodzieży. Postanowienie to czyni Towarzystwo nasze instytucyą ściśle koleżeńską, co ma dla szukających łóżka w Domu Zdrowia wysoce moralne znaczenie. Ponieważ zaś Towarzystwo musi czerpać dochody z całego naszego społeczeństwa, nie uchyla się ono od kontroli ogółu, składając Radę nadzorczą, wybieraną z pośród wszystkich członków, a zatem ogółu ludzi, interesujących się sprawami Towarzystwa.

Jeżeli wprowadzenie w życie tego nowego statutu uważamy za moralną podstawę rozwoju Towarzystwa, to równocześnie myśleć musimy o stworzeniu dlań podstawy realnej, czyli finansowej. W pierwszej linii pragniemy ją oprzeć na utrwalonym stosunku z Wydziałem krajowym.

Robił też Zarząd usilne starania w tym kierunku. Sesya sejmowa jesienna r. z. podniosła fundusz, przeznaczony na zapomogi dla chorych, udających się dla leczenia do Sanatoryum w Alland'zie i do naszego Domu Zdrowia w Zakopanem, do 10.000 koron rocznie, a przyjęta poprawka posła Merunowicza, wykreślając w tym wniosku słowo „Alland“ — wróżyła nam najlepiej, gdyż mieliśmy prawo przypuszczać, iż cała owa suma,

chociaż ratami, w ciągu roku wejdzie do naszej kasy. Moglibyśmy w takim razie raz przecie pomyśleć o ustanowieniu budżetu, który powinien być punktem wyjścia dla prowadzenia finansowych spraw Towarzystwa. A chociaż nie tracimy nadziei, że ostatecznie sprawy te pomyślnie się dla nas ułożą, to jednak w tej chwili nie możemy jeszcze liczyć na wydobycie całej owej sumy.

Ponieważ Wydział Krajowy daje zapomogi z tego funduszu tylko pacyentom, posiadającym pewne wymagane warunki, ponieważ niejednokrotnie nie uwzględnia długiego czasu trwania leczenia, udzielając zapomogi zasadniczo na trzy miesiące, a wyjątkowo ją tylko na dalszy okres przedłuża, my zaś pacyentów z powodu niemożności wnoszenia wymaganej przez nas opłaty z Domu Zdrowia nie usuwamy, — mamy pensyonarzy, posiadających owe zasadnicze warunki, a nie mogących korzystać z tych zapomóg.

W ten sposób zmuszeni jesteśmy pozbywać się dobrowolnie możności czerpania z tego funduszu, który — powtarzamy, oddany nam w całości — chociażby ratami, pozwoliłby rozwijać się naszemu Towarzystwu pewniej. Załatwienie takie sprawy zmniejszyłoby prócz tego znacznie nasze czynności kancelaryjne, z dotychczasową manipulacyą związane, a wymagałoby natomiast tylko pewnego rodzaju nadzoru ze strony Wydziału Krajowego nad naszą gospodarką.

Na razie jednak musimy być zadowoleni i z tego, co otrzymujemy, gdyż i to powiększa znacznie nasze dochody. Jest zresztą w tym kierunku widoczny postęp, bo, gdy w roku zeszłym na 32 pensyonarzy 12 pobrało zapomogi z Wydziału Krajowego w kwocie około 2000 koron, to w roku administracyjnym bieżącym na 43 przyjętych, pobrało zapomogi takie 28 w sumie 5588 kor. 66 h. W tem też miejscu dodać musimy, że J. E. Marszałek, hr. S. Badeni — przy każdej swej bytności w Zakopanem, odwiedza nasz Dom Zdrowia, szczegółowo wszystkie sprawy Towarzystwa badając.

Drugiem źródłem naszych dochodów są grupy, których sprawozdania wraz z zestawieniami rachunkowemi niżej (Rozdział IV.) osobno podajemy.

Starania Zarządu o uzyskanie zapomóg od Rad miejskich, powiatowych i Instytucyj finansowych nie odniosły spodziewanego skutku. A chociaż Rk. subwencyi wzrósł w roku bieżącym z górą w dwójnasób, to w stosunku do ilości podań, które na-

sza kancelarya wysłała, jest to kwota zbyt mała, byśmy na niej opierać się pewniej mogli.

Następujące instytucye udzieliły nam w r. b. zapomóg:

Gmina Zakopane	100 k.	
Kasa oszczędności miasta Krakowa	100 „	
Kasa pożyczkowa przemysłowców w L. .	252 „	
Rada miasta Lwowa	399 „	48 h.
Wydział pow. Now. Targu	30 „	
Wydział pow. w Samborze	50 „	
Razem . .	931 k.	48 h.

Musiał też Zarząd zajmować się urządzaniem przedsiębiorstw na dochód Towarzystwa; było ich 10

Dochód z koncertu Friedmana d. 16 lipca 1904 r.	70 k.	25 h.
Dochód z balu dnia 27 sierpnia 1904 r. . .	564 „	70 „
Dochód z koncertu 29 sierpnia 1904 r. . .	117 „	57 „
Dochód z koncertu w sanatoryum Dr. Dłuskiego 17 września 1904 r.	139 „	10 „
Dochód z przedstawienia amatorów w sanatoryum Dra Dłuskiego	329 „	37 „
Dochód z koncertu dnia 28 grudnia urządzonego staraniem grupy Zakopiańskiej . .	145 „	20 „
Ze sprzedaży fotografii obrazów Jacka Malczewskiego	148 „	40 „
Dochód z koncertu w Lilianie urządzonego staraniem grupy Zakopiańskiej	86 „	54 „
Dochód z koncertu w dniu 3 marca 1905 r.	889 „	40 „
Dochód ze sprzedaży obrazów i z loteryi podczas rautu dnia 3 i 4 marca 1905 r. (za pośrednictwem W. Pani Heleny Dynowskiej)	1435 „	— „
Razem . .	3925 k.	53 h.

Chociaż te źródła dochodów w stosunku do wielkich naszych potrzeb nie są bardzo znaczne, to niezaprzeczenie umożliwiają nam przynajmniej do pewnego stopnia byt i pozwalają wierzyć, że i Władze nasze i instytucye i wreszcie ogół zaczynają przekonywać się o konieczności istnienia naszego Towarzystwa i na zamknięcie Domu Zdrowia nie pozwolą. Wszystkim tym Władzom, Instytucyom i tym jednostkom, które przyczy-

niły się w jakikolwiek sposób do powiększenia funduszów naszych — składamy na tem miejscu serdeczne wyrazy podzięki. A uważamy to za objaw pomyślny, że młodzież nasza coraz liczniej skupia się w pracy koło rozwoju naszego Towarzystwa, dając tem świadectwo zrozumienia jego celów.

Członkowie kasy Bratniej Pomocy we Friedbergu postanowili w marcu b. r. przelać swój majątek (800 mk.) do naszej kasy — z chwilą rozwiązania swego stowarzyszenia, lub też o ile ilość członków miejscowych nie przeniesie liczby trzech. Do tej chwili zobowiązali się opłacać nam 2% rocznie od powyższej sumy.

Tylko młodzież krakowska urządza koncerty i festyny na budowę „własnego“ sanatoryum. A ponieważ to sprawa trudna, a zatem i daleka, próbuje układów to z Zarządem sanatoryum Dra Dłuskiego w Zakopanem, to robi inne finansowe kombinacye, byle się tylko z ogółem polskiej młodzieży nie łączyć. Uchwały Ogniwa*) pozostały . . . uchwałami.

b) Sprawy Domu Zdrowia.

W trudnych zatem warunkach prowadzimy nasz Dom Zdrowia, a stała troska o jutro i obawa przed zamknięciem drzwi kołaczącym o pomoc chorym nie pozwoliły nam wprowadzić wszystkich potrzebnych ulepszeń. Staraliśmy się jednak, w miarę możności, przynajmniej zmienić na lepsze, co koniecznie tej poprawy wymagało. Z pomocą prof. Ignacego Baranowskiego przebudowaliśmy w domu przez nas najmowanym ustępy, dla ułatwienia dozoru wzięliśmy wynajmowanie służby Domu Zdrowia na siebie, zasłoniliśmy boczne ściany werand ramami oszklonemi, na pozostałych zaś zawiesiliśmy płócienne story. A każdy szczegół drobny, to dla naszej kasy ofiara wielka, a zatem trudna zawsze do poniesienia.

Ponieważ z przedsiębiorcą pierwszym nie mogliśmy przyjść do porozumienia, rozwiązaliśmy z nim umowę, a nawiązaliśmy stosunki z drugim. Rozwiązanie to, przy stałym braku większej gotówki, koniecznej w tym wypadku, zmusiło nas do odezwania się do naszych członków założycieli i wspierających i osób, naszej Instytucyi życzliwych, by kasie naszej przyszły z pomocą.

---

*) Patrz spraw. IV. — 1903/4 str. 15.

Akcyę tę przeprowadziliśmy za inicyatywą i pomocą naszej Rady nadzorczej.

Że rozwiązując umowę z przedsiębiorcą pierwszym nie wzięliśmy na własne barki prowadzenia kuchni, to głównie z powodu trudności wyszukania ludzi, odpowiednio do prowadzenia takiego przedsiębiorstwa uzdolnionych. Łatwiej zaś przecie dać nam tylko nadzór nad kuchnią — bez względu na osobę przedsiębiorcy, niżeli zajmować się samym wszystkimi szczegółami, z prowadzeniem kuchni związanymi.

Przejrzawszy dyety innych sanatoryów, przeważnie ludowych, zdecydowaliśmy się zmniejszyć naszym pensyonarzom dyetę i ilościowo i jakościowo, z tą jednak zasadniczą myślą, by chorzy nasi żywieni byli zawsze dostatnio i odpowiednio.

Do zmiany tej zmusiły nas względy oszczędnościowe, bo wzrastające w Zakopanem ceny produktów spożywczych, a zatem wyższy cennik przedsiębiorcy i gorsze na ogół stosunki finansowe naszego Towarzystwa.

Dążymy stale do tego, by wszyscy pensyonarze nasi, czy to z pomocą grup, czy korzystając z zapomóg Wydziału Krajowego mogli wnosić nam opłatę miesięczną całą, t. j. po 100 koron miesięcznie. Nie robiąc oszczędności na żywieniu pacyentów, pragniemy pokryć temi opłatami cały rachunek przedsiębiorcy, gdyż w takim razie, na sumę, potrzebną nam jeszcze na inne wydatki prowadzenia Domu Zdrowia i spraw Towarzystwa, a wynoszącą około 15.000 koron rocznie, łatwiej zdobyć się będziemy mogli.

Jesteśmy już bliscy uregulowania tej sprawy w ten sposób, ale ostateczne jej załatwienie napotyka także na rozliczne przeszkody i trudności. Pensyonarze nasi nie opłacają nam dotąd jednak owej pełnej kwoty i cennik przedsiębiorcy nowego nie jest jeszcze ustalonym.

Nie spuszczając z oka sprawy budowy własnego domu, staraliśmy się uzyskać od Sejmu jakąś wydatną na ten cel pomoc. Od pana Stanisława Majerskiego, architekty z Przemyśla otrzymaliśmy bezpłatnie dla nas sporządzone plany i kosztorysy przyszłego naszego sanatoryum i przesłaliśmy je z podaniem na sesyę Sejmową jesienną r. z. Sejm odpowiedział nam na to podanie odmownie. Odmowa ta nie zwalnia nas jednak od czynienia dalszych starań i zabiegów, prowadzących do urzeczywistnienia naszej myśli — ale je tylko oddala.

c) Statystyka »Domu Zdrowia«.

W roku sprawozdawczym korzystało z kuracyi w „Domu Zdrowia“ 59 chorych: z tej liczby 16 pozostało z roku poprzedniego, 43 zaś przyjęto w ciągu roku.

Z ogólnej liczby 59 kolegów, z wyższych zakładów naukowych galicyjskich było 21, a mianowicie: słuchaczów uniwersytetu 15, szkoły politechnicznej 4, słuchaczów akademii rolniczej 1, akademii sztuk pięknych 1; uczniów szkół gimnazyalnych i realnych 16, seminaryum nauczycielskiego 2, razem z zakładów naukowych galicyjskich 39.

Z wyższych zakładów naukowych w Królestwie i Rosyi było: słuchaczów uniwersytetu 3, uczniów gimnazyalnych i realnych 11, szkoły handlowej i przemysłowej 3.

Prócz tego przebywało w „Domu Zdrowia“: 1 uczeń gimnazyum z Cieszyna, 1 słuchacz techniki z Cöthen i 1 słuchacz filozofii z Fryburga.

Co do ilości czasu, przebytego przez poszczególnych pensyonarzy w „Domu Zdrowia“ w okresie sprawozdawczym to:

2	pensyonarzy	przebyło	mniej	więcej	po	12	miesięcy.
1	„	„	„	„	—	11	„
1	„	„	„	„	—	9	„
3	„	„	„	„	po	7	„
3	„	„	„	„	„	6	„
4	„	„	„	„	„	5	„
5	„	„	„	„	„	4	„
11	„	„	„	„	„	3	„
13	„	„	„	„	„	2	„
10	„	„	„	„	„	1	„
6	„	„	po kilka lub kilkanaście dni.				

nadto dwóch kolegów mieszkających poza domem otrzymywało obiady i kolacye, a jeden całe utrzymanie.

Wszyscy pensyonarze przebyli w „Domu Zdrowia“ łącznie 6008 dni, a gdy liczba pensyonarzy jest 59, to na każdego przypada przeciętnie 101 dni.

Ogólna należytość za ten czas, licząc po 100 koron miesięcznie, wynosi 20359 kor. 54 hal.; pensyonarze spłacili gotówką 12799 kor. 62 hal. t. j. 62·07% pozostając na 7559 kor. 92 hal. dłużnikami Towarzystwa.

IV. Sprawozdanie grup.

Chociaż grupy, jako takie, istnieją właściwie dopiero od chwili zatwierdzenia nowego statutu, po raz trzeci już zdajemy sprawę z ich działalności. Z zestawienia tych trzech sprawozdań wynika, że związanie naszych członków zwyczajnych w grupy jest dobre i może z czasem utworzyć podstawę Towarzystwa.

Związek ten ma znaczenie moralne, bo skupia członków, jeden cel mających na oku, bo każe im myśleć o kolegach potrzebujących leczenia; ma też znaczenie praktyczne, bo ułatwia chorym dostanie się do Domu Zdrowia w Zakopanem i Zarządowi Głównemu pomaga w utrzymaniu tego Domu, kasę jego swymi dochodami zasilając. Zarząd grupy jest wobec Zarządu Głównego instytucyą odpowiedzialną, bo on ma polecać kolegów potrzebujących leczenia, on ma wydawać opinię o ich stosunkach finansowych. Grupa ma swój samorząd, bo pewnymi funduszami, ściśle w statucie określonymi, rozporządza sama, chociaż czyni to zawsze w porozumieniu ze Zarządem Głównym.

Dzisiaj z przyjemnością to podnosimy, że coraz więcej młodzież zaczyna interesować się sprawami naszego Towarzystwa, a dowodem będą sprawozdania grup, które umieszczamy w tym porządku, w jakim grupy te powstawały.

Prócz grup, których sprawozdania poniżej umieszczamy, istnieją jeszcze dwie: grupa przy „Zjednoczeniu“, Towarzystwie młodzieży polskiej zagranicą i grupa przy Czytelni akademickiej lwowskiej.

Pierwsza z nich nadesłała nam w roku sprawozdawczym 180 franków i 78 cent., druga, mimo naszych kilkakrotnych upomnień, nie złożyła ani sprawozdania, ani rachunków jeszcze za rok zeszły. Jeżeli grupa przez usta swego delegata na Walnem Zgromadzeniu nie usprawiedliwi się dostatecznie z tej dziwnej bezczynności, zmuszeni będziemy ją rozwiązać, kasę zaś jej przelać do kasy głównej.

a) Sprawozdanie grupy Warszawskiej.

Trzeci rok upływa od założenia grupy Warszawskiej. Ubiegły 1904/5 rok ciężki dla Królestwa, okres wojny rosyjsko-japońskiej i kryzysu ekonomicznego, musiał odbić się ujemnie na stanie finansowym naszej grupy. Wypadki ostatnich czasów wysunęły na plan pierwszy takie cele, które niezwłocznie trzeba było zaspokajać, nasza zaś instytucya pozostawać musiała na uboczu. W roku ubiegłym nie mogliśmy urządzać w Warszawie ani zabawy tanecznej, na którą nie pozwalał nastrój naszego społeczeństwa, ani nawet koncertu, gdy z powodu wyjazdu większości kolegów z Warszawy z chwilą bezrobocia szkolnego nie było komu zajmować się temi sprawami.

A jednak pomimo uciążliwych warunków, w jakich zostawała Warszawa przez ostatnie półrocze, nie byliśmy bezczynni. Założone zostały „Kółka zakopiańskie“ w celu zbierania choćby najdrobniejszych datków, z poumieszczanych w Warszawie puszek, zebraliśmy 267 rb. 99 kop. I po za Warszawą rozwinęliśmy działalność, tworząc grupy prowincyonalne. W Ciechocinku dzięki staraniom Dr.. L. L., kilka kuracyuszek i kolegów, została zebrana poważna suma 468 rb. 35 kop. na zapomogi dla kolegów z Królestwa, pensyonarzy „Pomocy Bratniej“, do rozporządzenia Zarządu grupy Warszawskiej. Ogółem w tym roku napłynęło do kasy naszej grupy 1263 rb. 60 kop., jak to poniżej okaże się z rocznego sprawozdania.

Na zakończenie nie mogę się powstrzymać, aby nie powiedzieć słów kilka pod adresem kolegów wyższych zakładów, którzy naogół mało się interesują sprawami naszego „Domu Zdrowia“. Czyż zapisanie się na członka zwyczajnego tak pożytecznej instytucyi (80 kop. wkładki rocznie) obciążyłoby budżet przeciętnego studenta, wątpić należy, a jednak jak dotąd na kilka tysięcy młodzieży naszej tylko 26 kolegów zdobyło się na opłacenie wkładki członkowskiej. Mamy nadzieję, że w roku przyszłym koledzy więcej zechcą wglądać w sprawy naszego Sanatoryum.

Przewodniczący grupy Warszawskiej.

Rachunek kasy grupy Warszawskiej.

Przychód

Pozycya	Wyszczególnienie	Rs.	kop.	Rs.	kop.
	Saldo 1 sierpnia 1904 r.			200	43
1.	**Wpisowe członków zwycz.**			15	20
2.	**Wkładki członków zwycz.**			22	40
3.	**Wkładki członk. wspieraj.**			60	—
4.	**Wkładki członków założycieli**			80	—
5.	**Na fundusz budowy Domu Zdrowia**			14	88
6.	**Datki jednorazowe**				
	legat Ciechociński . .	468	35		
	datki jednorazowe . . .	45	61*		
	składki z puszek . . .	267	89	781	85
7.	**Przedsiębiorstwa**				
	za sprzedaż kart pocztowych			88	84
				1263	60

Rozchód

Pozycya	Wyszczególnienie	Rs.	kop.	Rs.	kop.
1.	**Odesłano do Zarządu Głównego**				
	wpisowe	15	20		
	wkładki członków zwycz.	22	40		
	wkładki członków wspierających	60	—		
	wkładki członków założycieli	80	—		
	fundusz budowy Domu Zdrowia	14	88		
	na opłatę za pensyonarzy	722	52	915	—
2.	**Na przedsiębiorstwa** . .			110	—
3.	**Na administracyę** . . .			30	51
	Saldo 30 czerwca 1905			208	09
				1263	60

Prócz tego złożono nam złotą obrączkę ślubną „A. F.“ 1829.

W Warszawie, w czerwcu 1905.

Przewodniczący grupy Warszawskiej.

*) Patrz sprawozdanie kasowe b) Datki jednorazowe.

b) Sprawozdanie grupy techników we Lwowie.

Działalność grupy naszej w ubiegłym roku administracyjnym była więcej aniżeli skromna. Winy za to nie może ponosić jednak Zarząd, który urzędowanie objął dopiero dnia 17 kwietnia 1905 r. Przez 9 i pół miesiąca grupa nasza była zupełnie nieczynna. gdyż delegat Zarządu Głównego, który w lipcu 1904 r. zawiesił ówczesny Zarząd w urzędowaniu, oddał prowadzenie grupy obecnemu Zarządowi dopiero 17 kwietnia 1905 r.

W tak krótkim czasie, jaki do końca roku administracyjnego pozostał, nie mogliśmy zdziałać wiele. Maj i czerwiec — miesiące wytężonej pracy na politechnice — nie nadają się do urządzania przedsiębiorstw, a agitacya i popularyzacya Towarzystwa zupełnie zaniechana w pierwszych miesiącach roku akademickiego, wtedy była już spóźniona i mało owocna.

Nowy Zarząd grupy, który podejmie pracę w pierwszych dniach października, znajdzie warunki bardziej do pracy odpowiednie i zdziałać może wiele.

Praca winna iść przedewszystkiem w kierunku zjednania Towarzystwu członków zwyczajnych, czyli popularyzacyi zadań i celów Towarzystwa wśród młodzieży akademickiej; wierzymy bowiem, że młodzież cele „Pomocy Bratniej" uzna i poprze a przyszła praca około rozwoju Towarzystwa niech wiarą tą będzie ożywiona.

Za Zarząd technickiej grupy we Lwowie Tow. Domu Zdrowia uczącej się Młodzieży polskiej „Pomoc Bratnia" w Zakopanem.

Zbigniew Wierzbiański
sekretarz

Kazimierz Bartel
przewodniczący

(Rachunek kasy patrz str. 18).

---

c) Sprawozdanie grupy krakowskiej.

Na początku grudnia bieżącego roku szkolnego za inicyatywą kilku członków „Pomocy Bratniej" zwołane zostało zebranie akademickie młodzieży Uniwersyteckiej Krakowa w celu wskrzeszenia grupy krakowskiej. Na zebraniu tym kol. Rajchmanowa, jako jedyna, sprawująca swe obowiązki, członkini by-

Rachunek kasy lwowskiej grupy technickiej.

Przychód.

Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.	K.	h.
1.	**Wpisowe**			6	—
2.	**Wkładki członków zwycz.**			10	—
3.	**Przedsiębiorstwo** dochód ze sprzedaży fotografii i obrazów Malczewskiego			190	—
4.	**Datki jednorazowe**			4	60
				210	60

Rozchód.

Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.	K.	h.
1.	**Odesłano do Zarządu Gł.**				
	wpisowe	6	—		
	wkładki członk. zwycz. .	10	—		
	depozyt na opłatę za pensyonarzy poleconych przez grupę	184	—	200	—
2.	**Na administracyę**			5	54
	Saldo 30 czerwca 1905			5	06
				210	60

We Lwowie, w czerwcu 1905 r.

Kazimierz Bartel
przewodniczący grupy.

Stanisław Downarowicz
delegat Zarządu Głównego.

łego Zarządu grupy, zakomunikowała, iż przez zeszły rok zbierała pieniądze i zebrane odsyłała do Zarządu Głównego. Pozatem grupa w roku 1903/4 nie funkcyonowała. Przystąpiono do wyborów nowego Zarządu grupy i powołano na przewodniczącego: kol. H. Raabego, na sekretarza kol. Hajnara; na skarbniczkę: kol. Julię Wyleżyńską; do Wydziału: kol. K. J. Nowaka, Z. Ruszczyca, Bernackiego (zmarł w maju r. b.), Krzymuskiego i Raciborskiego.

Grupa w niniejszem sprawozdaniu przedstawia wynik pracy swojej za 7 miesięcy od grudnia do końca czerwca. Rezultat dodatni trzeba zawdzięczać kol. skarbniczce i kilku zaledwie z członków grupy, gdyż ogół członków miał tylko dobre chęci i życzenia.

Jak widać ze sprawozdania kasowego, grupa starała się różnymi sposobami powiększyć swoje dochody. Największy dochód przyniosły rozdane listy składkowe, następnie odczyt p. posła Ignacego Daszyńskiego, któremu raz jeszcze czujemy się obowiązani złożyć podziękę za szczerą życzliwość dla Towarzystwa naszego. Odczyt p. t. „Idea niepodległości Polski w trzech zaborach“ odbył się w sali „Muzeum przemysłowego“ w Krakowie przy wysprzedanych miejscach.

Zebrane przez grupę pieniądze zużyte były przeważnie na utrzymanie chorych członków „grupy krakowskiej“ w Domu Zdrowia; jednemu pomagano poza Domem Zdrowia, część pieniędzy przelano wprost do kasy Zarządu Głównego, resztę złożono jako depozyt, z którego chorzy członkowie naszej grupy, umieszczeni w Domu Zdrowia, będą czerpali przez letnie miesiące.

Książki kasowe zostały przejrzane przez komisyę skontrującą, która znalazła je w „zupełnym porządku“ i postawiła wniosek o „udzielenie Zarządowi grupy absolutoryum, a kol. skarbniczce podziękowania“. Podpisano: Adam Prager i Kazimierz Wróblewski.

O pomoc zgłosiło się do Zarządu grupy 15 kolegów — z tych do Domu Zdrowia przyjęto 5, innym albo odmówiono, albo kazano czekać na umieszczenie z powodu braku miejsca. Ten brak, niemożność pomagania wszystkim zgłaszającym się odczuwa się bardzo, i, jeżeli całe szeregi młodzieży, bardzo często zagrożonych dopiero chorobą piersiową, pozostaje bez pomocy, społeczeństwo winę bierze na siebie!

Zajmowaliśmy się też starą sprawą „Sanatoryum dla młodzieży krakowskiej“. Krakowianie mają sami dla siebie budować

Przychód | Rachunek kasy grupy Krakowskiej. | **Rozchód**

Rachunek kasy grupy Krakowskiej.

Przychód

Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.	K.	h.
1.	**Rk wpisowego**			44	—
2.	**Rk wkładek członk. zwyczajnych**			24	—
3.	**Rk datków jednorazowych**				
	datki dobrowolne i dochód z list	1071	61		19
	zebrano na cegiełki . .	38	58	1110	
4.	**Rk przedsiębiorstw**				
	z fotografii i z obrazów Malczewskiego	18	—		
	dochód z odczytu posła Ign. Daszyńskiego . .	163	74	181	74
5.	**Rk dochodów nadzwycz.**			1	30
				1361	23

Rozchód

Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.	K.	h.
1.	**Wysłano do Zarządu Głównego**				
	wpisowe	30	—		
	wkładki członk. zwycz. .	22	—		
	opłata za umieszczonych pensyonarzy w Domu Zdrowia	400	—		
	jako depozyt do rozporządzenia Zarządu Głów.	280	—	732	—
2.	**Wydano na utrzymanie** chorego kolegi w Zakopanem poza Domem Zdr.			180	—
	Rk administracyi			7	15
	Saldo 30 czerwca 1905			442	08
				1361	23

W Krakowie, w czerwcu 1905 r.

Julia Wyleżyńska
skarbnik grupy.

Henryk Raabe m. p.
przewodniczący grupy.

sanatoryum! — i grupka byłych członków „Czytelni akademickiej“ zbiera fundusze na „własne cele“. A tem to dla nas przykrzejsze i dziwniejsze, że opiekuje się tą sprawą Senat akademicki Un. Jag. Sprawa ta, przedstawia się dzisiaj tak: zebrany fundusz 6000 kor. złożony jest w Senacie Akademickim Un. Jag.; twórcy jego i opiekunowie dążą jeszcze stale do powiększenia go i nie tracą z oka swego celu; jeżeliby zaś przed zebraniem sumy koniecznej do wybudowania własnego sanatoryum, Tow. Pomoc Bratnia w Zakopanem przyszło do posiadania własnej hypoteki, suma ta zostanie na nią wpisana z tem, aby odsetki od niej były używane tylko na utrzymanie Krakowian (!). Podczas kiedy stow. nasze boryka się z potrzebą pieniędzy na najpilniejsze wydatki Domu Zdrowia, mieszczącego Krakowian na równi z innymi, grupka ta urządza koncerty i odczyty na „swoje“ sanatoryum.

Grupa nasza liczyła w bieżącym roku 29 członków.

Henryk Raabe
przew. grupy.

d) Sprawozdanie grupy zakopiańskiej.

Młodzież, przebywająca w Zakopanem, a tworząca stow. „Młodość“, po kilku miesiącach jej życia, przyszła do przekonania, że należy zlać się z Tow. Pomoc Bratnia i utworzyć w niem swą grupę, statutem tego Stow. przewidzianą.

Ponieważ jednak członkowie tej grupy, to młodzież, chwilowo tylko w Zakopanem przebywająca — i to najczęściej dla leczenia się, trudno mówić o pracy stałej i ciągłej, a zatem i wynikami jej znacznemi pochwalić się nie możemy. Zdawaliśmy sobie jasno sprawę z tego, że mamy tu odmienne, niżeli inne grupy zadanie. Mieliśmy pomagać Zarządowi Głównemu w urządzaniu przedsiębiorstw na cele Towarzystwa, mieliśmy opiekować się kolegami, którzy z powodu braku miejsca do Domu Zdrowia przyjęci być nie mogli, zdrowszym zaś wyszukiwać lekcye i inne płatne zajęcia. W miarę sił i możności staraliśmy się wywiązać z tego zadania, a chociaż rezultaty naszej pracy nie wielkie, to nie damy upaść grupie miejscowej, bo wierzymy w potrzebę jej istnienia. Lekcyi rozdaliśmy 12, umieściliśmy w pensyonatach poza Domem Zdrowia 4 kolegów.

Rachunek kasy grupy Zakopiańskiej.

Przychód | **Rozchód**

Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.	Pozycya	Wyszczególnienie	K.	h.
1.	Rk. datków jednorazowych	231	23	1.	Odesłano do kasy Zarządu Głównego	635	21
2.	Rk. wkładek członków wspierających	140	24				
3.	Rk. przedsiębior.	251	74				
4.	Rk. wpisowego	4	—				
5.	Rk. wkładek członków zwyczajnych	8	—				
	Razem	635	21		Razem	635	21

Józefina Zdanowska
skarbnik grupy.

Eugeniusz Włodek
przewodniczący grupy zakopiańskiej.

W Zakopanem, w czerwcu 1905 r.

Zamknięcie rachunków za rok administr. 1904|5.

Przedkładamy bilanse oraz rachunki strat i zysków za dwa lata administr. t. j. 1903/4 i 1904/5, gdyż ich w zeszłym sprawozdaniu nie umieszczono.

Rachunek bilansu

daje obraz stanu majątkowego Towarzystwa, jako wyniku nie tylko ostatniej, ale i poprzedniej gospodarki.

W stanie czynnym.

Z rachunku dłużników (pozycya 5) widzimy, że dług zwiększył się za rok ostatni o 3063 K. 78 h. Co do tego rachunku to wyjaśniamy, że kwota, którą pobieramy od pensyonarzy jest znacznie niższą od kwoty kosztów naszych. Podczas gdy koszta utrzymania Domu Zdrowia wynosiły 29782 K. 31 h., to kwota, która należy się nam od pensyonarzy, wynosi tylko 20359 K. 54 h., a na tę naszą pretensyę otrzymujemy tylko 12799 K. 62 h. W kwocie tej mieszczą się subwencye Wydziału Krajowego dla chorych, leczących się w Domu Zdrowia, które wynoszą 5588 K. 66 h. Ta właśnie znaczna różnica między rzeczywistymi kosztami utrzymania Domu Zdrowia a wpłaconemi przez pensyonarzy naszych kwotami, czyni prowadzenie Domu tak trudnem i ciężkiem.

W stanie biernym.

Pozycya 1 stanowi fundusz na budowę Domu Zdrowia. Wynosi on w tej chwili 14649 K. 36 h. Pokrycie na to w papierach wartościowych mamy 8432 K. 67 h. Brak 6216 K. 69 h. powstał skutkiem tego, że zrealizowaliśmy w różnych terminach tę kwotę na pokrycie bieżących wydatków Domu Zdrowia.

Do tej przykrej konieczności zmuszał nas w ciągu kilkoletniego istnienia naszego Domu Zdrowia stały brak gotówki a zatem obawa przed jego zamknięciem. Dług ten wraz z odsetkami musi zwrócić nasza kasa. Odsetki te w tym roku doliczyliśmy do funduszu, począwszy od 1 lipca 1902 roku, to jest od czasu, kiedy zaprowadzono podwójną buchalteryę w Towarzystwie. Odsetki te wynosiły:

za rok	1902/03	67 K. 22 h.
„ „	1903/04	110 „ 36 „
„ „	1904/05	244 „ 50 „

Pozycya 2, Rachunek funduszu obrotowego jest to różnica pomiędzy stanem czynnym a stanem biernym i to jest czystym majątkiem Towarzystwa. Pokrycie on ma w stanie czynnym w pierwszym rzędzie na rachunku dłużników. Ponieważ jednak rachunki te w znacznej części są nie ściągalne, więc majątek nasz jest iluzorycznym.

Pozycyę 3 stanowią depozyty grup naszego Towarzystwa: Pieniądze te są przeznaczone na leczenie pensyonarzy poleconych przez dane grupy.

Pozycyę 4 stanowi dług nasz u przedsiębiorcy obecnie prowadzącego kuchnię.

Pozycyę 5 stanowi dług nasz zaciągnięty na weksel w Nowym Targu na spłatę poprzedniego przedsiębiorcy kuchni.

Pozycyę 6, 7, 8 stanowią długi nasze, powstałe w czasie, kiedy prowadziliśmy kuchnię we własnym zarządzie.

Pozycyę 9, 11, 13 stanowią stare długi, za czynsz i desynfekcyę w komisyi klimatycznej.

Rachunek strat i zysków.

Kluczem do oceny pracy Zarządu jest rachunek strat i zysków, gdyż jest on obrazem całorocznej działalności Zarządu.

Rachunek strat i zysków zamknęliśmy pierwszy raz ze stratą. Powodem tego jest wielka strata na rachunku dłużników, która wynosiła w ubiegłym roku 4563 K. 43 h., a powstała wskutek śmierci dłużników.

Następna strata na Rk utrzymania Domu Zdrowia wynosi 9339 K. 13 h., a zatem jest prawie równa stratom z lat poprzednich.

I tak: w roku	1902/03	wynosiła . . .	9227 K. 10 h.
„	1903/04	„ . . .	9000 „ 59 „

Straty w dwóch ostatnich latach są mniejsze, z tej przyczyny, że ilość dni przebytych przez pensyonarzy w Domu Zdrowia jest większą.

Ilość ta wynosiła: w roku 1902/03 . . . . 4650 dni
„ 1903/04 . . . . 5933 „
w obecnym roku . . . . 6008 „

Widzimy więc, że strata w tym roku nie wiele się różni od straty roku zeszłego. Koszt utrzymania pensyonarza wynosił:
w roku 1902/03 . . . . 170 K. — h.
„ 1903/04 . . . . 144 „ — „
„ 1904/05 . . . . 146 „ 10 „

Sprawę tę, o ile odnosi się do okresu sprawozdawczego bieżącego, omawialiśmy wyżej pisząc o sprawach Domu Zdrowia.

Do utrzymania Domu Zdrowia liczymy, wydatki na:

I. Należytość przedsiębiorcy za żywienie, opał i światło.

II. Leczenie i leki.

III. Dezynfekcyę i czyszczenie.

IV. Konserwacyę inwentarza.

V.. Konserwacyę domów.

VI. Administracyę Domu Zdrowia.

Strata z rachunku administracyi wynosiła 1556 K. 19 h. Jest ona nieznacznie tylko wyższą od kwoty roku zeszłego.

Z powodu odpisu z wartości inwentarza powstała strata 216 K. 84 h.

Co do pozycyi zysków, to stwierdzamy w tem miejscu, że ogólna suma tych zysków jest mniejszą o 881 K. 45 h., czego za objaw dodatni uważać nie możemy.

Ponieważ Rachunek strat i zysków zamknęliśmy w roku bieżącym ze stratą, nie mogliśmy utworzyć funduszu żelaznego, o którym statut nasz nowy (R. VI, §. 40 a) mówi.

a) Bilans z dniem 30 czerwca 1905.

Stan czynny

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h.	K	h.
1.	**Rk kasy (gotówka)**			193	72
2.	**Rk papierów wartościowych**				
	Książeczka oszczędności Towarz. Zaliczkowego w Zakopanem l. 1095 . (pokrycie funduszu budowy Domu Zdrowia)	540	58		
	Ks. kasy wkładek oszcz. m. Krakowa l. 221760 . (pokrycie funduszu budowy Domu Zdrowia)	3537	98		
	Książeczka wkładek Bku. gal. dla handlu i przemysłu l. 2488 . . . . (pokrycie funduszu budowy Domu Zdrowia)	4354	11		
	Los austryacki czerw. Krzyża ser. 0.2619 l. 7	20	—	8452	67
3.	**Rk przedmiotów wartościowych**				
	bransoleta złota			50	—
4.	**Rk inwentarza Domu Zdrowia**				
	wartość inwentarza . . .			300	—
5.	**Rk Dłużników Domu Zdrowia**			31797	38
6.	**Król Jan**				
	z góry zapłacony czynsz do 15 sierpnia 1905			375	—
7.	**Golec Jan**			5	—
				41173	77

Stan bierny

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h.	K	h.
1.	**Rk funduszu budowy Domu Zdrowia**			14649	36
2.	**Rk funduszu obrotowego** . .			13444	25
3.	**Rk depozytów**				
	depozyt grupy warszawskiej	1368	92		
	„ „ technickiej we Lwowie	184	—		
	depozyt grupy krakowskiej .	280	—		
	„ Zjednocz. młodzieży polskiej zagranicą	51	75	1884	67
4.	**Drukarnia Narodowa, Kraków**				
	za druki			246	—
5.	**Hoffmann Henryk**				
	za żywienie			2154	48
6.	**Kasa pożyczk. w Nowym Targu**				
	pożyczka wekslowa			4000	—
7.	**Komisya klimatyczna**			144	60
8.	**Lechowicz Józef**				
	za mięso			400	—
9.	**Polakowa Antonina**				
	za jarzyny			1	—
10.	**Schronisko nauczycielek**				
	za czynsz			139	—
11.	**Spółka handlowa**				
	za towary kolonialne . . .			2000	—
12.	**Tabeau Ferdynand**				
	apteka			663	75
13.	**Zarząd Dóbr w Zakopanem**				
	za czynsz			1446	66
				41173	77

Powyższy bilans uznajemy we wszystkich częściach za prawdziwy.

W Zakopanem, 30 czerwca 1905 r.

Dr. Józef Żychoń m. p. przewodniczący Towarzystwa. *Wład. Świeprawski m. p.* skarbnik Tow.

Rada nadzorcza: *Dyonizy Bek m. p.* *Grzegorz Zgleczewski m. p.*

Straty — Rachunek strat i zysków za rok administr. 1904/05. — Zyski

Straty

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h.	K	h.
1.	Rk utrzymania Domu Zdrowia .			9339	13
2.	Rk administracyi Tow. . . .			1556	19
3.	„ reprezentacyi			18	—
4.	„ inwent. odpis z wartości inwentarza			216	84
5.	„ dłużników Domu Zdrowia za stratę z powodu śmierci dłużników			4563	43
				15693	59

Zyski

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h.	K	h.
1.	Rk wpisowego			128	—
2.	„ wkładek członków zwycz. .			190	—
3.	„ wkładek członk. wspierających			1978	17
4.	„ wkładek członków założycieli			2050	—
5.	„ subwencyi			931	48
6.	„ datków jednorazowych . .			4849	68
7.	„ dochodów nadzwycz. . . .			28	16
8.	„ przedsiębiorstw			3925	53
9.	„ dłużników Domu Zdrowia za nadpłaconą należytość . .			2	69
	Czysta strata			1609	88
				15693	59

c) Rachunek kasy

Winien (Przychód)

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Saldo 1 lipca 1904 r.			493	45
1	**Rk wpisowego członków zwycz.** za wpisowe			128	—
2	**Rk wkładek członków zwycz.** za wkładki			190	—
3	**Rk wkładek członków wspieraj.** za wkładki			1978	17
4	**Rk wkładek członków założ.** za wkładki			2050	—
5	**Rk subwencyj** za subwencye			931	48
6	**Rk datków jednorazowych** za datki			4849	68
7	**Rk dochodów nadzwyczajnych** za dochody nadzwyczajne . .			28	16
8	**Rk przedsiębiorstw** za dochody z przedsiębiorstw urządzonych na rzecz Tow. .			3925	53
9	**Rk dłużników Domu Zdrowia** za spłacone należytości za utrzymanie i leczenie			12799	62
10	**Rk funduszu budowy Domu Zdrowia** za wkładki na fundusz . . .			830	66
11	**Rk papierów wartościowych** za podjętą kwotę z ks. Tow. Zaliczk. w Zakopanem l. 1095			2802	18
	Do przeniesienia			31006	93

(Rozchód) **Ma**

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1	**Rk utrzymania Domu Zdrowia**				
	za admin. i usługę Domu Zdr.	713	16		
	za leczenie i leki	1369	10		
	za desynfekcyę i czyszczenie	110	03		
	za wydatki na konserw. domu	60	—		
	za wydatki na konser. inwent.	136	60	2388	89
2	**Rk administracyi Tow.** za wydatki administracyjne			1106	19
3	**Rk Reprezentacyi Tow.** za wieniec			18	—
4	**Rk inwentarza Domu Zdrowia** za zakupno inwentarza . . .			216	84
5	**Rk dłużników Domu Zdrowia** za zwrot pensyonarzom nadpłaconej kwoty . . , .			64	60
6	**Rk przedsiębiorstw** za lustro zbite w czasie balu			18	—
7	**Rk papierów wartościowych** za złożoną kwotę na książ. Tow. Zaliczk. w Zakopanem l. 1095			456	03
8	**Rk depozytów** zwrot depozytu grupie . . .			660	11
9	**Drukarnia Narodowa, Kraków** za zaliczkę za druki			600	—
10	**Golec Jan** za zaliczkę za pieczywo . .			122	16
11	**Hoffman Henryk** za zaliczkę za stołowanie . .			2850	—
	Do przeniesienia			8500	82

Winien (Przychód)

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia			31006	93
12	**Rk utrzymania Domu Zdrowia** za sprzedaż wiktuałów . . .			83	64
13	**Rk depozytów**				
	za depozyt grupy krakowskiej	280	—		
	„ „ „ warszawskiej	2029	03		
	„ „ „ technickiej we Lwowie	184	—		
	za depozyt grupy Zjednoczenia młodzieży polskiej za granicą	51	75	2544	78
14	**Rk Kasy pożyczkowej w Nowym Targu** za pożyczkę wekslową . . .			4000	—
				37635	35

Dr. Józef Żychoń m. p.
przewodniczący Tow.

Zgodność sprawozdania z księgą kasy
Dyonizy Bek m. p.

(Rozchód) **Ma**

Pozycya	Wyszczególnienie	K	h	K	h
	Z przeniesienia			8500	82
12	**Jacina Maciej** za zaliczkę za mięso . .			2920	—
13	**Król Jan** za zaliczkę za czynsz . . .			3000	—
14	**Król Józef** za zaliczkę za stołowanie . .			21100	30
15	**Lechowicz Józef** za zaliczkę za mięso . .			600	—
16	**Polakowa Antonina** za zaliczkę za jarzyny . .			220	40
17	**Schronisko nauczycielek** za zaliczkę za czynsz . . .			61	—
18	**Słowik Fabian** za zaliczkę za towary kolonialn.			200	—
19	**Spółka handlowa** za zaliczkę za towary kolonialn.			289	11
20	**Tabeau Ferdynand** za zaliczkę za lekarstwa . .			550	—
	Saldo 30 czerwca 1905 r.			193	72
				37635	35

Władysław Świeprawski m. p.
skarbnik Tow.

poświadczają członkowie Rady nadzorczej:
Grzegorz Zgleczewski m. p.

d) Rk. dłużników Domu Zdrowia.

Winien			Ma		
Należytość za utrzymanie	K.	h.	Spłacili	K.	h.
Winni są dłużnicy 1 lipca 1904	28733	60	**Rk. kasy** za spłacone kwoty za utrzymanie i leczenie	12799	62
Rk. utrzymania Domu Zdrowia za utrzymanie i leczenie w Domu Zdrowia	20359	54	**Rk. strat i zysków** za straty z powodu śmierci dłużników	4563	43
Rk. kasy za zwrot nadpłaconych kwot pensyonarzom	64	60	Winni są dłużnicy z dniem 30 czerwca 1905 r.	31797	38
Rk. strat i zysków za zysk	2	69			
	49160	43		49160	43

e) Bilans z dniem 30 czerwca 1904 r.

Stan czynny.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h	K	h
1.	Rk. kasy (gotówka)			493	45
2.	Rk. papierów wartościowych książeczk. oszczędności Tow. zalicz. w Zakopanem l. 1095	2838	09		
	książeczka wkładkowa kasy oszczędności m. Krakowa l. 221760	3400	62		
	ks. wkładkowa Banku dla handlu i przemysłu l. 2488	4172	30		
	Los austr. czerwonego krzyża ser. 02619 l. 7.	20		10431	01
3.	Rk. przedmiotów wartościowych . .			50	—
4.	Rk. inwentarza Domu Zdrowia . .			300	—
5.	Rk. dłużników Domu Zdrowia . .			28733	60
6.	Rk. Król Jan			375	—
				40383	06

Stan bierny.

L. p.	Wyszczególnienie	K	h.	K	h.
1.	Rk funduszu budowy Domu Zdrowia			13206	39
2.	Rk funduszu obrotowego			15401	13
3.	Drukarnia Narodowa w Krakowie .			206	50
4.	Golec Jan			117	16
5.	Jacina Maciej			2920	—
6.	Komisya klimatyczna			144	60
7.	Król Józef			2348	12
8.	Lechowicz Józef			1000	—
9.	Polakowa Antonia			221	40
10.	Schronisko nauczycielek			200	—
11.	Słowik Fabian			200	—
12.	Spółka handlowa			2289	11
13.	Tabeau Ferdynand			681	99
14.	Zarząd Dóbr w Zakopanem			1446	66
				40383	06

f) Rachunek strat i zysków za rok 1903/4

Strata

L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1.	Rk. Utrzymania Domu Zdrowia .	9000	59
2.	Rk. administracyi	1518	05
3.	Rk. inwentarza Domu Zdrowia za odpis z wartości inwent.	2016	66
	Czysty zysk	2327	36
		14862	66

Zysk

L. p.	Wyszczególnienie	K	h
1.	Rk wpisowego	348	—
2.	Rk wkładek członków zwyczajnych .	205	—
3.	Rk wkładek członków wspierających	1115	85
4.	Rk wkładek członków założycieli . .	1850	—
5.	Rk subwencyi	438	—
6.	Rk dochodów nadzwyczajnych datki jednorazowe i inne dochody nadzwyczajne	6911	58
7.	Rk przedsiębiorstw	3980	23
	wydawnictw Towarzystwa (za sprzedane egz. „Zakopianki")	14	—
		14862	66

g) Wykaz wkładek członków wspierających w roku adm. 1904/5.

		Kor.
WP.	Aksiuticzówna Helena	20.—
„	Bek Dyonizy	10.—
„	Biechońska Jadwiga	20.—
„	Biechoński Wojciech	20.—
„	Bogdański	20.—
„	Bogdańska Marya	20.—
„	Brezowa z Ordów Stefania	20.—
„	Prof. Dr. Bujwid Odo	10.—
„	Dr. Chełchowski Kazimierz	25.—
„	Dr. Chełmoński Adam	20.—
„	Dr. Chramiec Andrzej	20.—
„	Czeczelowa Józefa	20.—
„	Dąbrowska Kazimiera	20.—
„	Drowanowski Aleksander	22.61
„	Dynowska Marya	20.—
„	Dzieci z „Nieczui“	20.—
„	Prof. Fiedler Tadeusz	20.—
„	Franaszek Aniela	20.08
„	Gerliczówna Eliza	20.—
„	Dr. Gluziński Lesław	20.—
„	Gordziałkowski Antoni	20.—
„	Gutowski Józef	20.—
„	Henneberg Halina	20.—
„	Henneberg Julian	60.76*
„	Horbaczewska	20.—
„	Dr. Janiszewski Tomasz	20.—
„	Jarnuszkiewiczowa Marya	20.—
„	Jętkiewiczówna Janina	20.—
„	Joung	20.—
„	Kępiński Felicyan	20.—
„	Kochlerowa Wanda	4.—
„	Kolska Kazimiera	20.24
„	Kółko „Myśl“	20.—
„	Kółko rolników w Krakowie	20.—
„	Komendziński Józef	20.—
„	Koncza Maciej	20.—
„	Kondratowicz Hieronim	20.—
„	Dr. Korniłowicz Edward	20.—
„	Korsak Konstancya	20.—
„	Korsakówna Zofia	20.—
„	Kossecka z Zarembów Stanisława	20.—
	Do przeniesienia	832·69

		Kor.
	Z przeniesienia	832·69
WP.	Królikowski Józef	20.—
„	Krzyżanowski Michał	20.—
„	Dr. Kucharski P.	20.—
„	Leśniewiczówna Marya	2.—
„	Lewandowska Oktawia	20.—
„	Lipiński Józef	20.—
„	Ks. Lubomirska Eleonora	40.—
„	Łogucki August	20.—
„	Malinowski Maksymilian	20.—
„	Marchlewska Józefa	2.—
„	Nieszczyński Stanisław	20.—
„	Nikorowiczowa Antonina	20.—
„	Nikorowiczowa Emeryka	20.—
„	Nikorowicz Konrad	20.—
„	Nikorowiczówna Wiktorya	20.—
„	Prof. Olearski Kazimierz	20.—
„	Ordzina Leontyna	20.—
„	Orsetti z Jełowickich Marya	20.—
„	Osiecimska Anna	40.—
„	Oskierczanka Wanda	20 —
„	Ossowska Władysława	20.—
„	Prof. Dr. Pareński Stan.	20.—
„	Pfeifferowa Julia	20.—
„	Piasecka Wenantyna	10.—
„	Potocka Natalia	20 —
Ks.	Dr. Siemieński Jan	20.—
WP.	Surzycka Helena	5.—
„	Syroczyńska Wanda	20.—
„	Szylowa Anna	20.—
„	Szymborski Wincenty	20.—
„	Szwarc Gabryela	20.10
„	Toczyłowski Andrzej	20.—
„	Toczyłowska Wanda	20.—
„	T-o-n-m-o.	20.—
„	Ustyanowicz Jan	20.—
	„Walka z gruźlicą“	20.—
„	Wernitz Adolf	20.—
„	Wichertowa	20.10
„	Wosiński Paweł	20.—
Ks.	Bisk. Wnukowski Apolinary	30.—
WP.	Zgleczewski Grzegorz	20.—
	Do przeniesienia	1641·89

* W kwocie tej mieści się wkładka 40 k. 76 h. na r. 1905/6.

	Kor.
Z przeniesienia	1641·89
WP. Dr. Żychoń Józef	20.—
„Bratnia Pomoc“ słuchaczów Akademii rolniczej w Dublanach	20.—
„Bratnia Pomoc“ słuchaczów Politechniki we Lwowie	20.—
„Bratnia Pomoc“ słuchaczów Wszechnicy we Lwowie	20.—
Do przeniesienia	1721·89

	Kor.
Z przeniesienia	1721·89
„Bratnia Pomoc“ stow. młodz. polsk. w Paryżu	20.—
Towarzystwo polskich techników „Vistula“ w Mitweidzie	23.50
Związek młodzieży postępowej w Zurychu	20.—
„Zjednoczenie“	192.78
Razem	1978·17

h) Wykaz datków jednorazowych w roku adm. 1904/5.

		Kor.
WP.	Aksiuticzówna Helena	3.—
„	Arkuszewski J.	100.—
„	Akademicy w Podgórzu dochód z balu	200.—
„	Artyści teatru ludowego lwowsk.	51.85
„	A...wicz Tekla	33.—
„	Budzkiewicz Bolesław	2.—
„	Dr. Brzeziński Edmund	10.—
	Bratnia Pomoc we Friedbergu	23.40
„	Brudnicka Marya	10.—
„	Prof. Dr. Baranowski Ignacy	150.—
„	Baranowski Jan	10.—
„	Berson	5.—
	Biblioteka publiczna w Zakopanem dochód z wieczorku	30.—
„	Biechońska Jadwiga	110.—
„	Białkowska	502.—
„	Brzozowscy St.	20.—
	Bratnia Pomoc słuch. Politechn. we Lwowie	20.—
	Czytelnia Polska w Leoben	10.—
„	Chlebowska Ksawera	10.—
„	Ciechanowski Stanisław	5.—
„	Calvi S.	9.52
„	Dąbrowska Kazimiera	30.16
„	Dr. Dłuski Kazimierz nieprzyjęte honor.	6.—
„	Dr. Dłuski K. zebrane przez pacjent. sanatoryum na imien.	400.—
„	Egerowa	6.—
„	Giżycka Wacławowa	12.50
„	Prof. Dr. Gluziński Antoni	60.—
	Grupa Zakopiańska zebrane datki	90.31
„	Dr. Gross Adolf	20.—
	Redakcya Gońca zebrane w Warszawie	71.82
	Gazeta Polska zebrane datki	153.11
	Do przeniesienia	2164·67

		Kor.
	Z przeniesienia	2164·67
WP.	Jacina Maciej	24.98
„	Dr. Jankowski Paweł	2.—
„	Prof. Dr. Jordan Henryk	10.—
„	Dr. Klanowski	10.—
„	Dr. Knapczyk A.	5.—
„	Krywult Kazimierz	4.—
	Kolonia zurychska przez Drewnowskiego	23.80
„	Kondratowicz Hieronim	40.—
„	Kossecka z Zarembów Stanisława	8.—
„	Kleczyńska	20.—
	Krajowe Towarz. zalicz. urzędników we Lwowie	50.—
„	Kolska Kazimiera	3.—
	Kurjer Warszawski zebrane datki	205.82
„	Lichwa Franciszek	—.65
	Z willi „Litwinka“	6.—
„	L.	2.—
„	Dr. Lengyel Aurél	4.—
„	Hr. Lanckoroński Karol	50.—
„	Malinowska	34.72
„	Maliński Maksymilian	5.—
„	Markowska Marya	13.—
„	Majewska Helena	10.—
	„Młodość“ w Zakopanem dochód z koncertu	130.60
„	M. B.	2.50
„	Mazurkiewiczowa Lola	4.—
„	Mataszewscy	100.—
„	N. N. z Królestwa	2.—
„	N. N.	40.—
„	Nikorowiczowa Antonina	20.—
„	Olszańska Cecylia	5.—
	Pacyenci Sanatoryum Dr. Dłuskiego (składki mies.)	977.60
„	Pancer Eugen.	7.56
„	Parczewska	1.—
„	Piechowski Michał	5.04
„	Potocka Natalja	20.—
	Z puszki Nr. 50 przez p. Gordziałkowskiego Ant.	6.—
	Do przeniesienia	4017·94

	Kor.
Z przeniesienia	4017·94
WP. Ks. biskup Pelczar Józef	40.—
„ Kolbe-Piechowska Stanisława	14.60
Z puszki Sanat. Dr. Dłuskiego	9.12
„ Rosenhauch Edmund	2.—
„ Rogoszówna Zofia	4.—
„ Reychmanowa	2.—
„ Siennicka Malwina	7.56
„ Strohmajerowa Antonina	10.—
„ Sessel	4.—
„ Dr. Sawicki Bronisław	10.—
„ Hr. Sobańska M.	20.—
„ Hr. Stadnicki Stanisław	100.—
Słuchacze kursu anat. patol. w Krakowie	200.—
Słuchacze IV r. Politechniki lwowskiej	35.—
Do przeniesienia	4476·22

	Kor.
Z przeniesienia	4476·22
WP. Szefer Leopold za sprzedane rzeczy po ś. p. Czechowskim	90.—
„ Szott	6.—
„ Świątkowska Marya	10.—
„ Tańska Janina	1.40
„ Tronowski Stefan	2.50
„ Hr. Tyszkiewicz Józef	58.—
„ Hr. Tarnowski Zdzisław	30.—
„ Wosiński Paweł	2.64
„ Wołoszyński Władysław	2.—
„ Pr. Dr. Wicherkiewicz Bolesław	100.—
„ W. T.	20.—
„Znicz" Stow. na Śląsku	4.—
„ Zawadzki Józef	42.32
„ Z.	—.60
„ Żydłowicz Paweł	4.—
Razem	4849·68

* * *

Wykaz datków jednorazowych

otrzymanych za pośrednictwem grupy Warszawskiej, a objętych jej depozytem:

	Rs.
WP. Bartoszewski	—·36
„ Bezimiennie z Płocka	4·—
„ Bezimiennie	4·—
„ Donajska Aleksandrowa . .	1·—
„ Ks. Drucki Lubecki	25·—
„ Kirst Karol	1·—
„ Kolski Józef	3·—
„ Trąbczyńska Józefa	1·—
„ Wołoszyński Władysław . . .	1·25
Zebrane przez E. Gerliczównę . . .	5·—
Razem Rs.	45·61

VI.

Sprawozdanie Rady Nadzorczej.

Radę Nadzorczą w okresie sprawozdawczym stanowili: pp. Grzegorz Zgleczewski, Dyonizy Bek — członkowie wspierający i p. T. Buła — członek zwyczajny.

Rada odbyła ogółem ośm posiedzeń: trzy poświęcone rewizyi kasy i rachunków, pięć — naradom nad ogólnemi sprawami Towarzystwa.

Przy rewizyach znajdowano zawsze najzupełniejszy porządek tak we wszelkich księgach rachunkowych, załącznikach, asygnatach, jak i w ścisłej zgodności rachunków z gotówką w kasie, konstatując z przyjemnością bardzo poważne, sumienne i w najmniejszych drobiazgach staranne traktowanie obowiązków przez skarbnika, dyrekcyę i cały zarząd.

Najważniejszą ze spraw traktowanych na innych posiedzeniach Rady była kwestya rozwiązania umowy z byłym przedsiębiorcą. Uznaną przez Dyrekcyę konieczność rozwiązania tej umowy, Rada na podstawie stwierdzenia faktycznego stanu rzeczy, znalazła zupełnie uzasadnioną i wspólnie z Zarządem starała się o właściwe przeprowadzenie następstw tego postanowienia. Z następstw tych najtrudniejszem do załatwienia było terminowe uregulowanie przypadającej przedsiębiorcy znacznej, bo do 9000 kor. dochodzącej należności. Akcya Rady w tym kierunku polegała na sproszeniu na naradę wspierających członków Towarzystwa, wydaniu odezwy, rozesłanej do członków wspierających i założycieli i do osób znanych z życzliwości dla Towarzystwa z prośbą o nadzwyczajną pomoc w wyjątkowo trudnych dla instytucyi warunkach, oraz na wspólnem z Dyrekcyą ułożeniu się z przedsiębiorcą co do warunków spłaty należności. Akcya ta była

o tyle owocną, że znaczne istotnie trudności zostały usunięte bez wstrząśnień w normalnym biegu życia instytucyi.

Wreszcie Rada Nadzorcza uczestniczyła w powzięciu postanowień co do ograniczenia do wyjątkowego minimum ilości bezpłatnych pensyonarzy; zmian w regulaminie wewnętrznym, zmierzających do zaprowadzenia oszczędności możliwych bez szkody dla systemu leczniczego i co do innych środków, mających na celu uchronienie instytucyi przed przejściami, mogącemi zachwiać jej bytem.

Pierwsze to sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej zakończyć musimy uwagą wysnutą ze zdobytego doświadczenia, a stwierdzającą, że Rada stanowi organ Towarzystwa z jednej strony dający członkom wspierającym zupełną możność kontrolowania działalności instytucyi, a z drugiej strony może być bardzo skutecznym czynnikiem w pracy nad należytem utrzymaniem i rozwojem nadzorowanej instytucyi, byle tylko mogła, a przedewszystkiem chciała gorliwie się tem zająć.

Zakopane w czerwcu 1905 r.

Członkowie Rady Nadzorczej:

Dyonizy Bek. *Grzegorz Zgleczewski.*

VII.

Sprawozdanie lekarskie.

Liczba 109 zgłaszających się o przyjęcie, jaką w okresie sprawozdawczym bieżącym notujemy, jest większą o 17 od zeszłorocznej, a o 33 od liczby z roku 1902/3. W rzeczywistości różnica ta jest jeszcze większą, bo nie wciągamy już teraz, jak za lat poprzednich, do listy zgłoszeń tych, którzy warunków do przyjęcia nie posiadają, jeżeli tylko o tem z chwilą zgłoszenia wiemy. Wyciąg z księgi zgłoszeń dla wyjaśnienia podajemy:

1. przyjęliśmy w roku administracyjnym 1904/5		37
2. przyjęliśmy na rok administracyjny 1905/6 .		9
3. dwa razy zgłosił się		1
4. cofnęło swe podania		24
5. mieszkało w pensyonatach		8
6. zmarło po zgłoszeniu		2
7. nie przyjęliśmy z powodu braku warunków:		
a) z powodu zmian zbyt daleko posuniętych	14	
b) z powodu braku zmian odpowiednich .	5	
c) jako nieuczących się	2	
razem . .		21
8. nie zgłosiło się przyjętych		3
9. nie załatwiono jeszcze podań		4
razem . .		109

Liczba 24, którzy po zgłoszeniu się o przyjęcie, cofnęli swe podania, wymaga pewnego wyjaśnienia. Obejmuje ona zapewne przeważnie tych, którzy warunków przyjęcia do naszego Domu Zdrowia zupełnie nie znają, a dowiedziawszy się o nich z nadesłanych przez nas papierów, zgłoszenia swe pisemnie, lub najczęściej milcząco cofają. Przysparzają oni administracyi naszej wiele

niepotrzebnej roboty, bo zwykle zwracamy się do nich po kilka razy z listami, by się upewnić, że na miejsce w Domu Zdrowia nie liczą. — Tworząc grupy, mieliśmy nadzieję, że zgłoszeń tych będziemy otrzymywali mniej znacznie, bo Zarządy ich będą rzeczywiście pośrednikami między nami a chorymi. Tymczasem znaczna część zgłoszonych nie wie nic o istnieniu grupy w tej samej miejscowości i u nas zasięga wszelkich informacyj. Z rozwojem i ustaleniem grup zmienią się zapewne te stosunki, potrzeba jednak, by nietylko potrzebujący leczenia, ale ogół młodzieży o grupach wiedział i w skład ich wchodził.

Zmniejszyć też liczbę tę powinno uregulowanie stosunków z Wydziałem Krajowym, do czego drugi już rok dążymy. W zasadzie stosunki te są już ułożone, często jednak zgłaszający się, chcąc przyspieszyć przyjęcie do Domu Zdrowia — mimowoli je opóźniają. Jeżeli potrzebujący leczenia w Zakopanem nie ma funduszów na pokrycie wymaganej przez nas opłaty, może starać się o zapomogę z funduszów krajowych*). Powinien tedy wnieść podanie do Wydziału Krajowego**) na nasze ręce, przedtem zaś jeszcze postarać się, byśmy otrzymali orzeczenie lekarza naszego Towarzystwa o stanie jego zdrowia. Jeśli stan zdrowia kandydata wymaga leczenia w Zakopanem, wydajemy mu „przyjęcie warunkowe“, które wraz z nadesłanem nam przez niego podaniem, wysyłamy do Wydziału Krajowego. Po otrzymaniu odpowiedzi, najczęściej przychylnej, zawiadamiamy chorego, kiedy do Domu Zdrowia zjechać powinien.

Omijanie tego sposobu postępowania, a szukanie dróg innych, chociaż wyjednać wyjątkowo może zapomogę krajową, nie może nigdy przyspieszyć przyjęcia do Domu Zdrowia, a przeciwnie najczęściej je opóźnia, gdyż dowiadując się o zgłoszonym dopiero z pisma Wydziału Krajowego, wpisujemy go do księgi zgłoszeń później, a zatem na miejsce dalsze. A chociaż przy udzielaniu miejsc w Domu Zdrowia, uwzględniamy przedewszystkiem tych, których stan zdrowia leczenia więcej, czy prędzej wymaga, a nie liczbę porządkową naszej listy zgłoszeń, to jednak przy równych innych warunkach, porządku czasowego tych zgłoszeń pilnować musimy.

**) Odnosi się to tylko do urodzonych, a właściwie przynależnych do Galicyi.

**) Do podania tego ma być dołączone świadectwo ubóstwa i świadectwo przynależności.

Pozatem wnoszący podanie do Wydziału Krajowego bez naszego pośrednictwa, pomija zwykle i lekarza naszego Towarzystwa, my zaś, nie mogąc opierać przyjęcia na orzeczeniu lekarskiem, najczęściej w tych wypadkach ogólnikowem i niewyczerpującem, a dołączonem do podania, które już po załatwieniu przychylnem od Wydziału Krajowego otrzymujemy, zmuszeni jesteśmy żądać od kandydata orzeczenia lekarza naszego, co przyjęcie znacznie opóźnić musi.

Orzeczenie lekarza naszego Towarzystwa musi być dla nas więcej miarodajnem, bo lekarz ten, znający nasze warunki przyjęcia i leczenia, ani pacyenta, ani nas na przykre zawody nie narazi.

Co do sposobu przeprowadzenia leczenia i naszego porządku domowego, to opisawszy je w zeszłorocznem sprawozdaniu, powtarzać tego samego dzisiaj nie będziemy, a wspomnę tylko, że owe książeczki dla pacyentów naszych, służące do zapisywania zleceń lekarskich, o których zeszłego roku wspominaliśmy, wprowadziliśmy w użycie i po kilkomiesięcznem doświadczeniu stwierdziliśmy ich użyteczność.

Największe stale trudności sprawia nam wyszukanie odpowiedniego lekarza-asystenta, któryby, przez czas dłuższy z nami pracując, mógł być rzeczywistą siłą Domu Zdrowia. Częste, jak dotąd, zmiany na tem stanowisku nie mogą oczywiście być dla Domu Zdrowia korzystnemi, gdyż obowiązki, z tem stanowiskiem związane, są bardzo różnorodne.

A chociaż wydzierżawienie kuchni umniejsza nam znacznie pracy i kłopotu, to utrzymanie stosunku z przedsiębiorcą, mogącym mieć nawet chęci najlepsze i konieczność stałego a trudnego nad kuchnią dozoru, nie są rzeczami łatwemi.

Wspomnieliśmy już wyżej, że umowę z przedsiębiorcą nowym zmieniamy o tyle, iż pragnąc zmniejszyć koszta utrzymania Domu Zdrowia, zmniejszamy dyetę naszym pensyonarzom. Robimy to jednak z całą uwagą, by „odżywianie“ chorych na tem nie ucierpiało.

Wracając do liczby zgłoszonych, to wliczając do liczby 37, przyjętych w okresie sprawozdawczym, 15, którzy z poprzedniego roku dla dalszego leczenia pozostali i przyjętych w roku zeszłym 7, którzy dopiero w r. b. do Domu Zdrowia przyjechali, otrzymamy liczbę 59 chorych i o nich teraz pomówimy.

Co do **wieku**, to	1	miał lat	13,
	1	— „	14,
	4	— po	16,
	7	— „	17,
	7	— „	18,
	10	— „	19,
	4	— „	20,
	4	— „	21,
	3	— „	22,
	3	— „	23,
	5	— „	24,
	4	— „	25,
	2	— „	26,
	2	— „	27,
	1	— „	28,
	1	— „	29.
	59		

a zatem wiek naszych pacyentów wahał się między 15 a 30 rokiem życia.

Przybytek **na wadze** mniejszym był nieco jak w roku zeszłym, ale nie można odnosić tego w żadnym razie do zmniejszenia dyety, o czem wyżej wspomnieliśmy, chociażby z tego powodu, że zmianę tę wprowadzamy dopiero w ostatnich tygodniach.

Przeciętny przybytek na wadze wynosi 3 kg. względnie 1 kg. miesięcznie, jeżeli przyjmiemy, że przeciętny okres leczenia wynosi 3 miesiące na każdego pacyenta.

Z powikłań mieliśmy:

3 wypadki krwiotoku (5·08%) i 2 silniejszego krwioplucia,
2 gruźlicy krtani,
3 gruźlicy jelit,
3 gruźlicy gruczołów chłonnych na szyi,
1 gruźlicowego zapalenia ucha środkowego,
3 gruźliczej przetoki odbytnicowej,
2 pęknięcia płuca,
2 zapalenia wysiękowego opłucny,
4 zapalenia suchego opłucny
1 zimnicy,
3 grypy (influency),
1 zapalenia ślepej kiszki,
1 zapalenia mieszkowego gardła,

1 dusznicy oskrzelowej,

W 1 wypadku (gruczoły chłonne) wykonał kol. Dr. Gawlik operacyę w szpitalu miejscowym.

Co do ciepłoty ciała, to
stale gorączkujących mieliśmy . . . 3
ze stanem przeważnie podgorączkowym 21
nie gorączkujących . . . . 35.

Biorąc na uwagę ogólny wynik leczenia, to
u 11 stwierdziliśmy wyraźne polepszenie,
„ 27 poprawę,
„ 16 stan pozostał bez zmiany,
„ 4 stan się pogorszył,
a 1 umarł.

razem 59.

W porównaniu z wynikami z 3 lat poprzednich otrzymujemy:

	W r. 1901/2	W r. 1902/3	W r. 1903/4	W r. 1904/5
I. Wyraźne polepszenie (i zupełna zdolność do pracy)	30.8%	18.6%	19.1%	18.6%
II. Poprawa	34.7%	37.2%	59.6%	45.8%
III. Stan bez zmiany	11.5%	30.3%	12.8%	27.1%
IV. Pogorszenie	19.2%	11.6%	2.1%	6.8%
V. Śmierć	3.8%	2.3%	6.4%	1.7%

Wyniki te zatem zbliżone są do wyników z przed lat 2, t. j. z roku 1902/3, a na ogół są dobre.

Do 11, którzy osiągnęli wyraźną poprawę, wliczamy tylko tych, którzy przyjechali chociażby z małemi, ale wyraźnemi zmianami, a bez zmian wyraźnych wyjechali, do drugiej kategoryi (27) wliczamy i tych, którzy poprawę osiągnęli bardzo wybitną, ale wyjechali ze zmianami jeszcze wyraźnemi, chociaż małemi.. Do 16, u których stan nie uległ zmianie, liczymy 5, którzy przyjechali w ostatnich tygodniach okresu sprawozdawczego i tych, którzy z jakichkolwiek powodów opuścili Dom Zdrowia przed terminem przez nas z góry wyznaczonym.

Z 4, których stan u nas się pogorszył, 1 umarł zaraz po wyjeździe z Domu Zdrowia, a przyjechał do nas w stanie beznadziejnym, 1 zaś ma się obecnie względnie dobrze, ale wliczonym został do tej grupy z powodu powikłania, jakiemu uległ, a które już ustąpiło.

Jeden umarł, przyjęty do nas po raz trzeci w stanie bardzo groźnym, a na podstawie tej tylko, że stan jego poprzednio dwa razy bardzo wybitnie się u nas poprawiał.

Z 8 pacyentów, którzy nie czekając na przyjęcie do Domu Zdrowia — przyjechali do Zakopanego, i zamieszkali czy to przez nas umieszczeni, czy też umieścili się na własną rękę w pensyonatach, lub innych zakładach leczniczych — 6 było pod naszą lekarską opieką.

Z tych jeden osiągnął wyraźne polepszenie i zupełną zdolność do pracy, u 4 stwierdziliśmy poprawę, a u 1 stan nie uległ zmianie.

Jeżeli wspomnieliśmy wyżej, że przeciętny okres pobytu jednego pacyenta w Domu Zdrowia wynosił 3 miesiące (101 dni), w roku zaś zeszłym 4 miesiące, to pozwoliła nam ta okoliczność wykazać dzisiaj większą liczbę chorych. Nie mogąc na razie powiększać Domu, starać się o to musimy, by przyjmować coraz większą liczbę pensyonarzy. By to osiągnąć, nie możemy ich zasadniczo trzymać krócej, ale uwzględniając ułatwienie w przyjmowaniu chorych, jakie nam daje zamianowanie lekarzy naszego Towarzystwa, ułatwienie w odkażaniu pokoi po chorych, dzięki nabyciu na własność maszyny odkażającej, staramy się, by ilość pensyonarzy była stale pełną i chociaż w ten sposób zaspokajać tak liczne stałe zgłoszenia.

Więcej jednak w tym kierunku zrobić już nie możemy. Jeżeli bowiem przyjmiemy jako zasadniczy termin leczenia okres 3 miesięcy, to już doszliśmy do niego, a zatem ilości pensyonarzy już znacznie nie zwiększymy.

A że ilość zgłoszeń stale wzrasta, więc czas pomyśleć społeczeństwu naszemu o naszej instytucyi, o stworzeniu jej jakichś pewnych podstaw, by nietylko wegetować, ale i rozwijać się mogła.

Dr. Józef Żychoń.
Dyrektor Domu Zdrowia.

